

Belügyminisztérium
III/5. Osztály.

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

Ikt.sz: 08-1-5-6/74

Sorszám:.....¹

BELÜGYMINISZTERIUM III/5. OSZTÁLY VEZETŐJÉNEK

1.
.....számu

U T A S I T Á S A

Budapest, 1974. augusztus "16"-án.

Tárgy: A rejtjelző munka és a rejtjeltitok védelem szabályozása.

A Belügyminiszter elvtárs 08/1973 számú utasítása alapján a BM III/5 Osztályán a vezetékes és vezetéknélküli hírközlő eszközökön továbbított államtitkok rejtjelzéssel történő védelmét az alábbiak szerint szabályozom:

I.

Általános rész

1./ Államtitkot és szolgálati titkot csak rejtjelezve szabad hírközlő berendezések útján továbbítani.

Ennek érdekében be kell tartani mindazon rendszabályokat és előírásokat, amelyek egyrészt az információk, másrészt az eszközök védelmét szolgálják.

2./ A BM III/5 Osztály rejtjelző munkájának megszervezését, irányítását és ellenőrzését a BM III/5 Osztály KÖZPONTI REJTJELZŐ SZERVE végzi.

A Központi Rejtjelző Szerv /továbbiakban KRSz/ az Osztály rejtjelző tevékenységének legfelsőbb irányító szerve, amely szervezetileg közvetlenül az

ks-9-12/74

ÁBTL - 1.11.1. - II. s. - 45-9/12/1974. /1

Osztály Vezetőjének, rejtjelszakmai szempontból az Országos Rejtjelközpontnak /a továbbiakban OR/ van alárendelve.

- 3./ A KRSz Vezetője az Osztály Titkárság Vezető, akinek feladata a rejtjelzés megszervezése, a folyamatos munka biztosítása és irányítása.
- 4./ Az alosztályoknál /A,-B,-C alosztály/ Rejtjelző Szervek /a továbbiakban RSz-ek/ működnek. Az alosztályvezetők illetékességi területeiken egyszemélyben RSz vezetők is. A "B" alosztályhoz tartozó önálló iránymérő objektumban az RSz vezető kötelességeit a mindenkori kinevezett állomásvezetők látják el.
- 5./ A KRSz feladatai:
 - a./ Az alárendelt RSz-ek megszervezése, szakirányítása és szakellenőrzése;
 - b./ A rejtjelző szervek feladatainak meghatározása;
 - c./ A rejtjeles kapcsolattartás helyi biztonsági követelményeinek, szabályainak kidolgozása, azok végrehajtásának ellenőrzése;
 - d./ Összeköttetéshez szükséges eszközök igénylése;
 - e./ Az alárendelt RSz-ek rejtjelzőeszközökkel történő ellátása;
 - f./ A rejtjelzők kiképzése a rejtjelzőeszközök használatára, őrzésére, kezelésére, a biztonsági rendszabályok ismeretére;
 - g./ A rejtjeltávirati forgalmazás lebonyolítása.
- 6./ Az RSz-ek rendeltetése, hogy a vezetékes és vezeték nélküli híradó eszközökön továbbítandó titkokat rejtjelzéssel megőrizzék. Ennek érdekében a következő alapvető feladatokat kell végrehajtani:
 - a./ A rejtjeltávirati forgalom lebonyolítását;
 - b./ A biztonsági, használati, kezelési forgalmazási előírások betartását;

- c./ A rejtjelző munka viteléhez a technikai berendezések működtetéséhez szükséges eszközök, kulcsok, anyagok igénylését;
 - d./ Őrzéssel, nyilvántartással, ügyvitellel kapcsolatos feladatok végrehajtását.
- 7./ Az államtitkok rejtjelzéssel történő védelme érdekében a szervező:
- a./ A Rejtjelző Utasításban meghatározza a rejtjelzéssel kapcsolatos követelményeket és a rejtjeles kapcsolatokat;
 - b./ Biztosítja a rejtjelző munka tárgyi, biztonsági személyi feltételeit;
 - c./ Biztosítja az OR számára a szakfelügyelet ellátásához szükséges feltételeket.
- 8./ A rejtjeles kapcsolatok működését - az OR értesítése mellett - az Osztály Vezetője engedélyezi.

II.

Személyügyi előírások.

- 9./ Rejtjelzői munkába bárkit bevonni, s a rejtjelzői módszereket és eszközöket bárkivel megismertetni csak az Osztály Vezetőjének engedélyével, - az erre jogosító - BETEKINTÉSI ENGEDÉLY megadása után szabad. Az engedély kiadása után az illetővel TITOKTARTÁSI NYILATKOZAT-ot kell aláíratni.
- 10./ Rejtjelzői munkát csak azok végezhetnek, akik az előírt kiképzési anyagból tett sikeres vizsga alapján MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY-t kaptak. A Működési Engedélyt a KRSz Vezetője és a vizsgáztatást végző személy írja alá.
- 11./ Ahol a hivatásos rejtjelzők beállítása nem indokolt, de rejtjeles kapcsolattartásra szükség van, a rejtjelző munkát - egyéb feladatok ellátása mellett - megbízott rejtjelzők is elláthatják.

12./ Rejtjelzői feladattal megbizott személyeknek tilos:

- a./ Rejtjelzői beosztásba helyezését /megbizást/ illetéktelen személyekkel közölni.
- b./ Rejtjelző eszközökről és eljárásokról, valamint minden rejtjelzést érintő kérdésről - az illetékes előljárót kivéve - bárkinek tájékoztatást adni.
- c./ Rejtjelezve továbbított közlemények tartalmát illetéktelenül elmondani, vagy ismertetni.
- d./ Bármilyen rejtjelző eljárást magáncélra felhasználni.

13./ A rejtjelzők kiképzésének, továbbképzésének tematikáját az OR-nak - kiképzési évenként - jóváhagyás végett meg kell küldeni.

14./ A Betekintési és Működési Engedély-lyel rendelkező személyekről a KRSz-nél nyilvántartást kell vezetni és az abban történt változásokról - nemleges esetben is - az OR részére - minden év január 31. napjáig - írásbeli tájékoztatást kell adni. A tájékoztatás tartalmazza az engedéllyel rendelkező

- nevét,
- születési helyét, évét,
- anyja nevét,
- beosztását, valamint
- használt eszköz típusát.

A szükséges engedély űrlapokat minden év július 31. napjáig kell az OR-tól írásban igényelni.

III.

Rejtjelző eszközök

15./ A rejtjelző eszközök és rejtjelzési módszerek államtitkot képező anyagok.

16./ Rejtjelző eszköznek tekintendők:

- átkulcsoló eszközök és kulcsok;
- fedőeszközök és kulcsaik;

- rejtjelzőgépek és speciális tartozékai;
- minden egyéb olyan eszköz és berendezés, melyet az OR rejtjelző eszköznek minősít.

17./ A rejtjelző eszközökkel azonos elbírálás alá esnek:

- a rejtjelző eszközök leírása és használati utasítása;
- a rejtjelzési módszerekről, gépekről, berendezésekről készült vázlatok, tervek;
- a "Rejtjelzési Utasítás" és a rejtjelző szervek felépítésének, működési rendjének leírása;
- a nem végtelen átkulcsolással készített közlemények nyiltszövege;
- rejtjelzéssel kapcsolatos jelentések, átiratok, feljegyzések, naplók és kitöltött űrlapok, jegyzőkönyvek.

18./ Az Osztály területén csak az OR által kiadott, jóváhagyott, vagy tudomásul vett rejtjelző eszközöket szabad rendszeresíteni.

19./ A rejtjelző eszközöket csak az OR által kiadott, vagy előzetesen jóváhagyott használati /forgalmazási/ utasítással együtt kell kiadni. Enélkül eszközöket a rejtjelző munkában felhasználni tilos!

20./ A rejtjelző eszközökben és használati utasításokban változtatást eszközölni, valamint rejtjelző eszközöket sokszorosítani az OR engedélye nélkül szigorúan tilos!

21./ A rejtjelző eszközöket minden év július 31-ig kell az OR-tól írásban igényelni.

22./ A rejtjelző eszközök az OR felé elszámolás tárgyát képezik.

23./ Rendkívüli események esetén, ha támadás fenyegeti a rejtjelző szervet, s a rejtjelző eszközök előreláthatóan nem őrizhetők meg a KRSz /RSz/ vezetője - távollétükben az a személy, aki a rejtjelző eszközökért felelős - köteles a rejtjelző eszközök jegyzőkönyvezett megsemmisítéséről gondoskodni.

A jegyzőkönyvben meg kell jelölni, hogy kinek az utasítására, mit semmisítettek meg, milyen körülmények

között, kinek a jelenlétében.

Különleges esetekben ezen jegyzőkönyv a megsemmisítés után is felvehető.

IV.

Rejtjelző szervek elhelyezése, felszerelése, őrzése.

- 24./ A rejtjelző szerveket biztonsági felszerelésekkel ellátott, elkülönített helyiségben kell elhelyezni, ahova - amennyiben ott munka folyik, vagy a rejtjelző eszközök nincsenek elzárva - az oda beosztotakon kívül, csak irányítási és ellenőrzési joggal rendelkezők és az üzemeltető technikus léphetnek be.
- 25./ A rejtjelző helyiségek, eszközök védelmét a következő különleges rendszabályokkal kell biztosítani:
 - a./ az épület, vagy a rejtjelző helyiséget állandóan őrizni kell;
 - b./ a rejtjelző helyiség ajtajait, ablakait ráccsal, biztonsági zárral kell ellátni és a belátás ellen védeni kell;
 - c./ a rejtjelző eszközöket biztonsági zárral ellátott, lepecsételt lemezszekrényben kell tárolni;
 - d./ a rejtjelző eszközök megsemmisítését biztonságos berendezéssel kell megoldani.
- 26./ A rejtjelző szerv helyiségeinek takarítását csak beosztott rejtjelző jelenlétében szabad végezni.
- 27./ Tábori körülmények között fokozott gondot kell fordítani a rejtjelzői munkahelyek védelmére. A rejtjelző részére olyan elhelyezést kell biztosítani, amely kizárja illetéktelen személyek hozzájutását a rejtjelzőkhöz.

V.

Rejtjeltáviratok feldolgozásának alapelvei.

28./ Rejtjeltáviratként kell küldeni hiroadó eszközön minden szigoruan titkos, titkosnak minősített közleményt.

A rejtjelzendő, vagy megoldás után kapott nyiltszöveget szigoruan titkos ökmányként kell kezelni és a titkosság alól - a nem végtelen átkulcsolással rejtjelzett anyagok kivételével - feloldani nem szabad.

29./ A rejtjelzésre /titkosításra/ kerülő nyiltszövegek szerkesztését az Általános Ügyviteli Szabályzatban előirtak szerint kell végrehajtani. A kiadványozásra /aláírásra/ jogosultak névjegyzékét a Rejtjelző Utasítás melléklete tartalmazza.

30./ A távirat szövegének készítése, vagy a távirat szövegének megismerése illetéktelen személyek jelenléte nélkül történjen. A nyiltszöveget a feladó, vagy a címzett által meghatározott személyen kívül mással megismertetni tilos!

31./ Tilos a távirat szövegéről telefonon nyiltszövegezt folytatni!

32./ A távirat szövegét teljes egészében rejtjelteni kell. A rejtjelzett szöveg nem titkos jellegű, de semmi olyan feljegyzést nem tartalmazhat, amely a rejtjelzés módjára, vagy a nyiltszöveg tartalmára utal.

33./ A fedőeszközökkel készített táviratok nyiltszövegét - a figyelőközpontból beérkezett és megoldott mérési eredmények nyilvántartó lapjait, valamint a diszpécseriek által továbbított mérési eredmények kartonjait - a rejtjeles szöveggel együtt őrizni tilos. A REK lapokról a perforált részt le kell tépni.

34./ A rejtjelzéssel kapcsolatos piszkozati anyagokat, gammalapokat a munka befejezése után, de legkésőbb 48 órán belül meg kell semmisíteni.

- 35./ A rejtjelző szervekhez érkező táviratokat iktatás után a feltüntetett sürgősségi sorrendben kell megoldani.
- 36./ A táviratok feldolgozásával kapcsolatos észrevételeket a hibanaplóba pontosan fel kell jegyezni.
- Észrevétel pontos ideje,
 - kifogásolt távirat száma és feladó,
 - észrevétel részletes leírása,
 - tett intézkedések.

VI.

Rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok kezelése, ügyvitele

- 37./ A rejtjelzéssel kapcsolatos okmányok, anyagok kezelésére, ügyvitelére, a rejtjeles táviratok feldolgozásának ügyviteli rendjére a TÖK szabályok az irányadók, a következő eltéréssel:
- A rejtjelző eszközöket és a velük azonos elbírálás alá eső anyagokat a rejtjelző szolgálatnál kell nyilvántartani és tárolni.
- 38./ A rejtjelző szolgálat által kiadott, vagy megküldött anyagokat, okmányokat saját nyilvántartási számmal, / R...o.../ "Szigoruan titkos" "Különösen fontos" jelzéssel kell ellátni és az illetékes rejtjelző szerv vezetőjének kell címezni.
- 39./ A rejtjelzett táviratok nyílt szövege, valamint a rejtjelzést érintő, de nem rejtjelző eszközökkel azonos elbírálású anyagnak minősülő okmányok az Osztály TÖK szervében is őrizhetők.
- 40./ A rejtjelző munkával kapcsolatos ügyvitelt az alábbi csoportosításban kell végezni:
- rejtjelzéssel kapcsolatos okmányok kezelése és ügyvitele,
 - rejtjelző eszközök és tartozékaik nyilvántartása,
 - rejtjelzett táviratok ügykezelése.

- 41./ A rejtjelző eszközöket a rejtjelző szervek útján, vagy az állami futárszolgálat, vagy külön futár igénybevételével szabad szállítani. Külföldre csak diplomáciai futárszolgálattal, a politikai posta szállítására vonatkozó előírások szerint továbbíthatók.
- 42./ A rejtjelző eszközöket átvevők személyileg felelősök az átvett okmányokért, azok épségéért. Ha az átvételkor rendellenességet nem tapasztalnak, akkor az okmányok hiánytalan átvételéről azonnal értesíteni kell a küldő szervet.
- 43./ Felhasznált rejtjelző eszközök, rejtjelzett táviratok őrzésének, megsemmisítésének rendjére az alábbiak az irányadók:
- a./ KRSz-nél felhasznált gammadalok, piszkozati anyagokat a felhasználás után 48 órán belül meg kell semmisíteni.
 - b./ A figyelő központból beérkezett és megadott mérési eredmények nyilvántartó lapjai, valamint a diszpécser által továbbított mérési eredmények kartonjai a lezárt tárgyhónap után fél évig őrizhetők meg.
 - c./ A napi feldolgozó munkával kapcsolatos táviratok őrzési ideje a tárgyhónap lezárása után egy év.
 - d./ Egyéb jellegű távirati anyagok őrzési ideje a tárgyévi lezárása után két év.
 - e./ A KRSz-nél ellenőrzésre tárolt kulcstömbök őrzési határideje a tömbök érvényességi idejének lejártá után 3 hónap. Mivel valamennyi tömb 63 napra érvényes kulcslapokat tartalmaz, az alkalmasszerűen felbontott lapokat a tömb teljes megsemmisítéséig külön lezárt és titkosított borítékban kell őrizni és egyszerre megsemmisíteni.
- 44./ A felsorolt eszközök megsemmisítése jegyzőkönyvileg kell, hogy megtörténjen.

VII.

A rejtjelző munka ellenőrzése.

- 45./ A rejtjelző szervek /rejtjelzéssel megbizottak/ rejtjelzéssel kapcsolatos tevékenységét, okmányait, eszközeit, stb. az előljáró parancsnokon és az Országos Rejtjelközpont munkatársain kívül más nem ellenőrizheti.
- 46./ A KRSz vezető a rejtjelző szerveket /rejtjelzéssel megbizottakat /évenként legalább egyszer ellenőrizze. A rejtjelző szerv vezetők folyamatos ellenőrzést végeznek.
- 47./ A rejtjelző szervnél ellenőrizni kell:
- a./ a rejtjelző munkára vonatkozó parancsok, utasítások végrehajtását;
 - b./ a biztonsági és üzemeltetési előírások betartását;
 - c./ a beosztottak szakmai felkészültségét;
 - d./ az ügyvitel helyzetét és a rejtjelző anyagok, eszközök, táviratok meglétét.
- 48./ Rendkívüli eseménynek kell tekinteni:
- a./ a rejtjelző eszközök, kulcsdokumentációk, titkos gépegységek és alkatrészek üzemeltetésére vonatkozó utasítások és műszaki dokumentációk hiányát;
 - b./ a rejtjelző eszközökre, kulcsokra, az üzemeltetésre vonatkozó adatok illetéktelenek számára való közlését;
 - c./ a titkos okmányok /nyiltszövegek/ hiányát, vagy tartalmának kifecsegését, valamint azok rejtjelző technika kikapcsolásával történő továbbítását;
 - d./ a rejtjelző eszközök kulcsainak nyílt adását, az egy alkalomra szóló kulcsok, vagy kulcsszalagok kétszeri felhasználását, a kulcsok meghatározott időn túli használatát;

e./ a konspiráció be nem tartását a szállításnál, tárolásnál, üzemeltetésnél és javításnál.

A KRSz vezető ezen események megtörténtét azonnal jelentse az OR Vezetőjének további intézkedés végett.

VIII.

Egyéb előírások.

- 49./ Jelen utasítás alapján a KRSz vezető készítsen - MUNKAHELYI - Utasítást az RSz-ek részére.
- 50./ A KRSz minden év december 15-ig készítsen beszámoló jelentést, amelyben értékeli a KRSz helyzetét, rejtjelbiztonsági kérdéseket, a KRSz éves, főbb tevékenységét. A beszámoló jelentés egy példányát tájékoztatás céljából küldje meg az OR-nak.
- 51./ Mindazon személyek, akik a rejtjelző munkára vonatkozó utasítások megsértését, azokkal összefüggő szabálytalanságokat, vagy rendellenességeket észlelnek, haladéktalanul jelenteni kötelesek előljáró parancsnokuknak.
- 52./ A rejtjelző munkával, a rejtjelző eszközökkel, valamint az eszközök biztonságával összefüggő - jelen utasításomban nem szabályzott - kérdésekben az Osztály Vezetője - az OR Vezetőjével egyetértésben - jogosult dönteni és intézkedni.
- 53./ Jelen utasítást az érintett személyi állománnyal a szükséges mértékben oktatás tárgyává kell tenni.
- 54./ Ezen utasítás a kiadás napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályukat veszítik az eddig érvényben lévő "Rejtjelzői Utasítások".

Dr. Knéz András
Dr. Knéz András r. ezredes
osztályvezető

Készült: 14 példányban, 11 lapoldalon.

Kapják :	III.Főcsoportfőnökség Titkársága	1.sz.pld.
	Országos Rejtjelközpont	2.sz.pld.
	KRSz	3.,4.pld.
	III/5-"A" Alo.	5.,6.sz.pld.
	III/5-"B" Alo.	7.-11.sz.pld.
	III/5-"C" Alo.	12.sz.pld.
	III/5-"E" Alo.	13.sz.pld.
	Irattár	14.sz.pld.